

หลักสูตรฝึกอบรม วิชาการทำผ้ามัดย้อม จำนวน ๖ ชั่วโมง
สอดคล้องกับอาชีพทั่วไป
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ความเป็นมา

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๙ การเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะและความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน สังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ภายใต้แนวคิด “สกร. Learn to Earn สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมการเรียนรู้” ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนโดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและฝึกทักษะอาชีพที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง

จากการสำรวจข้อมูลประชาชนในพื้นที่พบว่า การประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการเกษตร รองลงมาคือรับจ้าง และมีกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งไม่ได้ประกอบอาชีพ และด้วยสถานการณ์สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอกับในปัจจุบัน ต้องการประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับคนในชุมชน มีช่องทางในการประกอบอาชีพ มีแนวทางในการรวมกลุ่มอาชีพ และพัฒนาอาชีพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ

งานฝีมือถือเป็นชิ้นงานที่สะท้อนภูมิปัญญา วิถีชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ และความประณีตของคนไทย ผ่านกระบวนการผลิตที่พิถีพิถัน รูปลักษณ์สวยงาม การทำผ้ามัดย้อมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งด้านลวดลาย วิธีการทำ และแบบสีต่างๆ สามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย สร้างรายได้ และต่อยอดเป็นอาชีพในกลุ่มพาณิชยกรรมและบริการได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำผ้ามัดย้อมเพื่อส่งเสริมสนับสนุน กลุ่มเป้าหมาย ให้ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ ตามความชอบและวัตถุดิบหาง่าย เพื่อที่จะได้นำความรู้ไป ประกอบอาชีพ ช่วยเหลือครอบครัว และเป็นการลดปัญหาการว่างงาน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะและสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชนต่อไป

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ มีหลักการดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตและด้านทรัพยากรมนุษย์

๔. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
๕. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้มีผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม
๓. มีเจตคติในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจ และฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

เป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๒. ภาคปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทำผ้ามัดย้อมได้ ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการทำผ้ามัดย้อม ได้ ๑.๓ บอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิทยากรผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพ	๒๐ นาที	-

			อาชีพ	อาชีพ ที่เหมาะสม กับตนเอง โดยคำนึง ศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ทรัพยากรธรรมชาติ ในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะ ภูมิอากาศ ศักยภาพ ของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของ แต่ละประเทศ วิธี ชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ใน แต่ละพื้นที่		
๒	ทักษะการ ประกอบอาชีพ การทำผ้ามัดย้อม	๒.๑ บอกประวัติ การทำผ้ามัดย้อม ๒.๒ บอกอุปกรณ์ การทำผ้ามัดย้อม ๒.๓ บอกวิธีการทำ ผ้ามัดย้อม ๒.๔ การบรรจุ ภัณฑ์	๒.๑ วัสดุ และอุปกรณ์ ในการทำผ้า มัดย้อม วัสดุทำการ ทำผ้ามัด ย้อม อุปกรณ์ ๑. ผ้าที่ ต้องการ ย้อม: ต้อง เป็นเส้นใย ธรรมชาติ ๑๐๐% เช่น ผ้าคอตตอน (Cotton), ผ้าสาหลู หรือ ผ้าเรยอน (สี จะติดดีมาก) ๒. สีย้อมผ้า ชนิดเย็น	๒.๑ จัดให้ผู้เรียน ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับประวัติการ ทำผ้ามัดย้อม ๒.๒ จัดให้ผู้เรียน ศึกษาอุปกรณ์ใน การทำผ้ามัดย้อม ๒.๓ การทำผ้ามัด ย้อม และฝึกปฏิบัติ ๒.๔ วิธีการเลือก บรรจุภัณฑ์และการ ออกแบบบรรจุภัณฑ์	๓๐ นาที	๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที

			<p>(Reactive Dye): มีขายแบบผงหรือแบบขวดสำเร็จรูป</p> <p>๓. โซดาแอส (Soda Ash): สำหรับแช่ผ้าเพื่อช่วยให้สีเกาะติดทนนาน (สำคัญมาก)</p> <p>๔. ขวดพลาสติก ปลายแหลม: สำหรับหยอดสี</p> <p>๕. ยางวงหรือเชือกฟาง: สำหรับมัดลาย</p> <p>๖. ถุงมือยางและผ้ากันเปื้อน: ป้องกันสีติดมือและเสื้อผ้า</p> <p>๗. ถุงพลาสติกหรือพลาสติกแรป: สำหรับหมักผ้า</p> <p>๘. อุปกรณ์ช่วยสร้างลาย: ลูกแก้ว, ตะเกียบ, หนัวยาง, คลิปหนีบ</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>กระดาษ, ไม้ ไอติม</p> <p>๒.๒ ขั้นตอนการ ทำผ้ามัด ย้อม <u>ขั้นตอนการ</u> <u>เตรียมผ้า</u> (Pre- treatment)</p> <p>๑. ซักผ้า: นำ ผ้าไปซักเพื่อ ล้างสาร เคลือบขาว หรือแป้ง ออกก่อน (ไม่ต้องใส่ น้ำยาปรับผ้า นุ่ม) บิดพอ หมาด</p> <p>๒. แช่โซดา แอซ: ผสม โซดาแอซกับ น้ำสะอาด (สัดส่วน ประมาณ ๑- ๒ ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ ๑ ลิตร) แช่ผ้า ทิ้งไว้ ๑๕- ๒๐ นาที เพื่อเปิด เกล็ดเส้นใย ให้รับสีได้ดี</p> <p>๓. บิดหมาด: บิดผ้าให้ หมาดที่สุด เท่าที่จะทำ ได้ก่อนนำไป มัดลาย</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p><u>ขั้นตอนการ</u> <u>มัดลายแบบ</u> <u>ต่างๆ</u> แบบที่ ๑: ใช้ ลูกแก้ว (ลาย วงกลม/ลาย จุด) ๑.วาง ลูกแก้วลงใต้ ผ้าตรงจุดที่ ต้องการ แล้วรวบผ้า ขึ้นมาหุ้ม ลูกแก้วไว้ ๒.ใช้ยางรัดที่ ฐานลูกแก้ว ให้แน่น ๓.ผลลัพธ์: จะได้ลาย วงกลม กระจายตัว เหมือน ดอกไม้หรือ ดวงดาว แบบที่ ๒: ใช้ ตะเกียบ (ลากันหอย - Spiral) ๑.วาง ตะเกียบลง ตรงกลางผ้า แล้วใช้ ตะเกียบคีบ ผ้าไว้ ๒.หมุน ตะเกียบเป็น วงกลมให้ผ้า พันรอบ ตะเกียบจน</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>เป็นก้อน กลมเหมือน เลข ๘ หรือ ขนมปังหอย ทาก ๓. ใช้ยางรัด เป็นแนวรัศมี (เหมือนแบ่ง ชิ้นพิซซ่า) ประมาณ ๓- ๔ เส้น ผลลัพธ์: ลาย ก้นหอยวน ออกจากจุด ศูนย์กลาง แบบที่ ๓: แบบพับแล้ว หนีบ (ลาย ตาราง/ลาย เรขาคณิต)</p> <p>๑. พับผ้า แบบพับ (ทบ ไปมา) จน เป็นเส้นยาว พับทบ กลับไปมาอีก ครั้งจนเป็น สี่เหลี่ยมหรือ สามเหลี่ยม ๒. ใช้ตะเกียบ หรือไม้ไอติม ประกบด้าน นอกแล้วรัด ยางให้แน่น ผลลัพธ์: ลาย ตารางที่ดู เป็นระเบียบ และคมชัด</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p><u>ขั้นตอนการ</u> <u>ย้อมและการ</u> <u>หมัก</u></p> <p>๑.ผสมสี: ละลายผงสี ในน้ำอุ่น (แต่ ไม่ร้อนจัด) ใส่ขวดบีบ เขย่าให้ ละลาย</p> <p>๒.หยอดสี: นำผ้าที่มัดไว้ มาวางบน ตะแกรง (เพื่อไม่ให้สีที่ ไหลออกมา เลอะไต้ผ้า) แล้วหยอดสี ลงในแต่ละ ช่องตาม จินตนาการ หยอดให้สี ซึมลึกไปถึง ข้างใน</p> <p>๓.หมักผ้า: นำผ้าที่ใส่สี เสร็จแล้ว ใส่ ใน ถุงพลาสติก มัดปากถุงให้ แน่นเพื่อ รักษา ความชื้น ทิ้ง ไว้อย่างน้อย ๖-๒๔ ชั่วโมง (ยิ่ง นานสียิ่งสด)</p> <p>๔.ล้างผ้า: แกะยางออก ล้างด้วยน้ำ</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>สะอาด หลายๆ ครั้ง จนน้ำใส แล้วจึงนำไป ซักด้วยน้ำยา ซักผ้าอ่อนๆ ตากในที่ร่ม <u>เคล็ดลับ</u> <u>เพิ่มเติม</u> ๑. ถ้ายาก ให้สีพาสเทล: ให้ผสมน้ำ เยอะหน่อย เพื่อให้สีเจือ จาง ๒. การเลือก สี: ควรเลือก สีที่อยู่ใกล้ กันบนวงล้อ สี (เช่น น้ำ เงิน-เขียว) มาหยอดใกล้ กัน เพื่อเวลา สีผสมกันจะ ได้สีที่สวยงาม ไม่เน่าหรือ กลายเป็นสี น้ำตาล ๓. เกลือช่วย ได้: ใน ขั้นตอนผสม สี การใส่ เกลือแกงลง ไปเล็กน้อย จะช่วยให้สี สดขึ้น</p> <p>๒.๓ แพ็คเกจ บรรจุภัณฑ์ ที่เหมาะสม</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>กับ ผลิตภัณฑ์ ๑. ต้อง สามารถที่จะ ปกป้อง ผลิตภัณฑ์ สินค้าได้ ๒. ต้องคง คุณภาพและ สามารถที่ จะต้องยึด อายุของ ผลิตภัณฑ์ให้ ได้ ๓. จะต้อง บอก รายละเอียด ต่างๆ ๔. จะต้อง มีความสะดวก ต่อการขนส่ง สินค้า ๕. ต้องแสดง เอกลักษณ์ ของสินค้าให้ ได้มากที่สุด</p> <p>๒.๔ การ เลือกบรรจุ ภัณฑ์ การ ออกแบบ บรรจุภัณฑ์ - บรรจุลงถุง สีเหลี่ยม ขนาดพอดี กับผ้าให้ดู สวยงาม</p>			
--	--	--	--	--	--	--

๓	การบริหาร จัดการ ในการ ประกอบ อาชีพ	<p>๓.๑ สามารถ สำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่ง ทรัพยากรได้</p> <p>๓.๒ สามารถ กำหนดและ ควบคุมคุณภาพ ผลผลิตที่ต้องการ ได้</p> <p>๓.๓ สามารถลด ต้นทุนการผลิตแต่ คุณภาพคงเดิมได้</p> <p>๓.๔ สามารถศึกษา วิเคราะห์ปัจจัย ความเสี่ยงและการ จัดการความเสี่ยง ได้</p> <p>๓.๕ สามารถศึกษา ข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความ ต้องการของตลาด ในชุมชนได้</p> <p>๓.๖ สามารถ กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการ จัดการตลาดได้</p> <p>๓.๗ สามารถศึกษา ช่องทางการขาย รูปแบบออนไลน์</p> <p>๓.๘ สามารถคิด ต้นทุนการผลิตการ กำหนดราคาขาย การส่งเสริมการ ขาย การกระจาย สินค้าได้</p>	<p>๓.๑ สำรวจ และศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของ แหล่ง ทรัพยากร</p> <p>๓.๒ การ กำหนดและ ควบคุม คุณภาพ ผลผลิตที่ ต้องการ</p> <p>๓.๓ การลด ต้นทุนการ ผลิตแต่ คุณภาพคง เดิม</p> <p>๓.๔ การศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความ เสี่ยงและ การจัดการ ความเสี่ยง</p> <p>๓.๕ การศึกษา ข้อมูล การตลาด วิเคราะห์ ความ ต้องการของ ตลาดใน ชุมชน</p>	<p>๓.๑ สำรวจและ ศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่ง ทรัพยากร</p> <p>๓.๒ การกำหนด และการควบคุม คุณภาพผลผลิตที่ ต้องการ</p> <p>๓.๓ ศึกษาการลด ต้นทุนการผลิตแต่ คุณภาพคงเดิม</p> <p>๓.๔ ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัย ความเสี่ยงที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น และมี แนวทางในการ จัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๕ ศึกษาข้อมูล การตลาด และ วิเคราะห์ความ ต้องการของตลาด ในชุมชน</p> <p>๓.๖ การกำหนด ทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนการ จัดการตลาด และ การออกแบบโลโก้ที่ เกี่ยวข้องกับการทำ ผ้ามัดย้อม</p> <p>๓.๗ การกำหนดทิศ ทางการส่งเสริมการ ขายรูปแบบ ออนไลน์</p> <p>๓.๘ ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการ การตลาด เช่น การ คิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคา ขาย การส่งเสริม</p>	๒๐ นาที	-
---	---	---	--	---	------------	---

			<p>๓.๖ กำหนด ทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนการ จัดการตลาด และการ ออกแบบโล โก้</p> <p>๓.๗ การคิด ต้นทุนการ ผลิต การ กำหนดราคา ขาย การ ส่งเสริมการ ขาย การ กระจาย สินค้า และ การส่งเสริม การขายการ ส่งสินค้าบน สื่อออนไลน์ ผ่านช่องทาง การตลาด ออนไลน์ เช่น การทำ Social Media Marketing อย่างการ โฆษณาบน แพลตฟอร์ม Google, Facebook,</p>	<p>การขาย การ กระจายสินค้า</p>		
--	--	--	--	------------------------------------	--	--

			<p>YouTube, LINE , Twitter หรือ TikTok เพื่อครอบคลุมแล้วเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ใช้งานอยู่ในโลกออนไลน์และทำให้อุบัติการณ์ทำฝ่ามด้อยมเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น</p>			
๔	<p>โครงการ ประกอบอาชีพการทำฝ่ามด้อยม</p>	<p>๔.๑ บอกความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพได้ ๔.๒ บอกองค์ประกอบของโครงการได้ ๔.๓ บอกประโยชน์ของโครงการได้ ๔.๔ ดำเนินการวัดและประเมินผล</p>	<p>๔.๑ ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ ๔.๒ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ ๔.๓ ประโยชน์ของโครงการ ๔.๔ ดำเนินการวัดและประเมินผล</p>	<p>๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ ๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาองค์ประกอบของโครงการอาชีพ ๔.๓ จัดให้ผู้เรียนรู้ประโยชน์ของโครงการอาชีพ ๔.๔ ดำเนินการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบวัดความรู้และการสังเกตทักษะการปฏิบัติจากวิทยากร</p>	๒๐ นาที	-

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้การทำผ้ามัดย้อม
๒. แหล่งเรียนรู้/ อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
๓. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
๔. วัสดุฝึกจริง
๕. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. แบบประเมินผลการอบรม (แบบ พต๑๐)
๓. แบบรายงานผลการอบรม (แบบ พต.๑๓)
๔. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.๑๒)
๕. บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม (แบบ พต.๑๑)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีชิ้นงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

แบบเขียนโครงการฝึกอบรม

๑. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน การทำผ้ามัดย้อม

๒. ความสอดคล้องกับนโยบาย

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

๒.๑ ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงาน ของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

๒.๒ ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

๒.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอด ผลิตรถยนต์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

๓. หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน (หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ ๓-๙ ชม.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนต้องเผชิญกับปัญหาด้านรายได้และความมั่นคงในการประกอบอาชีพ การส่งเสริมอาชีพด้านอาหารและขนมไทยพื้นถิ่นจึงเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างรายได้เสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง สามารถพัฒนาเป็นอาชีพเพื่อการจำหน่ายได้

จากการสำรวจข้อมูลประชาชนในพื้นที่พบว่า การประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการเกษตร รองลงมาคือรับจ้าง และมีกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งไม่ได้ประกอบอาชีพ และด้วยสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอกับในปัจจุบัน ต้องการประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับคนในชุมชน มีช่องทางในการประกอบอาชีพ มีแนวทางในการรวมกลุ่มอาชีพ และพัฒนาอาชีพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ

งานฝีมือถือเป็นชิ้นงานที่สะท้อนภูมิปัญญา วิถีชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ และความประณีตของคนไทย ผ่านกระบวนการผลิตที่พิถีพิถัน รูปลักษณ์สวยงาม การทำผ้ามัดย้อมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งด้านลวดลาย วิธีการทำ และแบบสีต่างๆ สามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย สร้างรายได้ และต่อยอดเป็นอาชีพในกลุ่มพาณิชย์กรรมและบริการได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำผ้ามัดย้อมเพื่อส่งเสริมสนับสนุน กลุ่มเป้าหมาย ให้ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ ตามความชอบและวิถีชีวิตทาง่าย เพื่อที่จะได้นำความรู้ไป ประกอบอาชีพ ช่วยเหลือครอบครัว และเป็นการลดปัญหาการว่างงาน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะและ สร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชนต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อส่งเสริมการมีอาชีพ ให้กับผู้สนใจที่ต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่เพิ่มโอกาสหรือพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิม

๔.๒ เพื่อให้ประชาชนทั่วไป ได้เรียนรู้วิธีการทำ และฝึกปฏิบัติการทำผ่านมัลติมีเดีย สามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านอาชีพได้

๔.๓ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า

๕. เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป จำนวน ๖ คน

๖. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
๑) ขั้นวางแผน (Plan) ๑.๑ สำรวจสภาพปัญหาความต้องการและวิเคราะห์ความต้องการ ๑.๒ เขียนโครงการเสนอขออนุมัติ ๑.๓ วางแผนการจัดประชุม ๑.๔ ประสานงานแจ้งกำหนดการประชุม ๑.๕ ประสานสถานที่ ๑.๖ จัดเตรียมเอกสารวัสดุอุปกรณ์	- ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน	- ครู - ประชาชนในพื้นที่ตำบลคลองคะเชนทร์	- ๑ คน - ๖ คน	ตำบลคลองคะเชนทร์	๑๓ -๑๖ ก.พ. ๖๙	๐.-
๒) ขั้นดำเนินงาน (Do) ๒.๑ ประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการจัดสถานที่ ๒.๒ ดำเนินงานโครงการ	- หน่วยงานให้ความร่วมมือในการจัดโครงการ/กิจกรรม	- ครู - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ๑ คน	ตำบลคลองคะเชนทร์	๑๗-๒๔ ก.พ. ๖๙	๗,๕๔๐.-

๘. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ ๑ (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ. ๒๕๖๘)	ไตรมาสที่ ๒ (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙)	ไตรมาสที่ ๓ (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙)	ไตรมาสที่ ๔ (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙)
ดำเนินงานตาม โครงการพัฒนา อาชีพชุมชน การทำ ผ้ามัดย้อม		๗,๕๔๐		

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- นางสาวศิริเพ็ญ พุพงษ์

๑๐. เครือข่าย

- ผู้นำชุมชน หมู่ ๘,

๑๑. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑๒. ผลลัพธ์ (Out come)

๑๓.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

- มีผู้เข้าอบรมเข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๖ คน

๑๓.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

- ผู้ผ่านการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถทำขนมเปียกปูนโดยไม่ต้องมีผู้สอนกำกับได้

๑๔. การติดตามและประเมินผลโครงการ

๑๔.๑ **วิธีการ** การกำกับนิเทศติดตามของผู้บริหาร, ข้าราชการครู, ครูศูนย์การเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล

๑๔.๒ **โดยใช้**

- แบบประเมินความพึงพอใจ
- แบบวัดความรู้
- ชิ้นงาน

กำหนดการจัดอบรมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน การทำผ้ามัดย้อม
ระหว่างวันที่...๒๓...ถึง...๒๓.....เดือน...กุมภาพันธ์.....พ.ศ...๒๕๖๙...
ณ ที่ทำการกำนัน หมู่ ๘ ตำบลคลองคะเชนทร์

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน

๐๙.๐๐ - ๐๙.๒๐ น. บรรยายให้ความรู้ เรื่อง

- ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม
- ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
- ทิศทางการประกอบอาชีพ

๐๙.๒๐ - ๑๒.๐๐ น. บรรยายให้ความรู้ สาธิต และฝึกปฏิบัติ เรื่อง

- ประวัติการทำผ้ามัดย้อม
- อุปกรณ์การทำผ้ามัดย้อม
- วิธีการทำผ้ามัดย้อม

โดยวิทยากร (นางชญาณี ด้านขจรจิตร)

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๕.๒๐ น. บรรยายให้ความรู้ สาธิต และฝึกปฏิบัติ เรื่อง

- วิธีการทำผ้ามัดย้อม (ต่อ)
- การบรรจุภัณฑ์

โดยวิทยากร (นางชญาณี ด้านขจรจิตร)

๑๕.๒๐ - ๑๕.๔๐ น. บรรยายให้ความรู้ เรื่อง

- การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพ

โดยวิทยากร (นางชญาณี ด้านขจรจิตร)

๑๕.๔๐ - ๑๖.๐๐ น. บรรยายให้ความรู้ เรื่อง

- โครงการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม

โดยวิทยากร (นางชญาณี ด้านขจรจิตร)

หมายเหตุ รูปแบบกำหนดการหน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม